



ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxism-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XL No. 2

Enero 21, 2009

www.philippinerevolution.net

Editoryal

Kundenahon ang US-Israeli nga agresyon sa Palestine

Mabaskog nga ginakundenar sang Partido Komunista sang Pilipinas kag pumuluyong Pilipino ang kriminal nga agresyon sang Israel sa Gaza kag ang todo nga pagsuporta diri sang US. Masobra isa ka libo na nga Palestino ang napatay, linibo pa ang napilasan kag gatos ka libo ang nahalitan halin nga ginsuguran sang Israel ang wala pili nga pagpamomba kag pagsalakay sa Gaza.

Pinakauihi lamang ini sa malaba nga listahan sang mga krimen sang Israel kag US sa Palestine.

Masobra tunga sa siglo na nga du-goung ang kamot sang mga ekspansyunista nga Zionista kag amo nila nga imberyalismong US sa kampanyang henosidyo kag pagpamintas batuk sa pumuluyong Palestino. Paliwat-liwat ang mga pagpanalakay kag nagapadayon ang pagsakop kag pagpang-ipit nila sa Palestine, ang pagdingot sa pumuluyong Palestino sang ila kahilwayan kag pinakasandigan nga mga kinamatarung, kag ang pagtrato sa ila nga mga bilanggo sa kaugalingon nila nga banwa.

Kada mapiguson nga tikang sang Israel sa Palestine may suportang politikal, militar kag pinansyal sang imberyalismong US. Sa pihak sang pangkalibutanon nga kundenasyon, ginapangapinan sang US ang agresyon kag pagpanglupig sang Israel.

Ginabalabagan sini ang United Nations kag iban pa nga pangkalibutanon nga institusyon nga kundenahon ang kriminal nga pagpang-atake kag pagpang-ipit sang Israel sa Palestine.

Daw wala pagkahubas ang ayuda militar nga gihatag sang US sa Israel. Mga armas nga ginasuplay sang US ang ginagamit sang Israel sa makangilidlis



Mga tampok sa isyu nga ini...

Maisog nga nagabato ang mga Palestino

PAHINA 4

Ika-50 anibersaryo sg rebolusyon sa Cuba

PAHINA 4

Mga tumanduk nga armas sa inaway banwa

PAHINA 6

nga kampanyang henosidyo sa Gaza. Kabaylo sini ang pagserbi sang Israel bilang katuwang sa pagpatuman sang dominasyon kag terorismo sang US sa Middle East.

Gustuhon man sang Israel nga magpadayon sa direktang okupasyon kag pagpanghalit sa sulod sang Gaza, naobligar na ini subong nga magdeklarar sang untat-lupok kag mag-atras na sa lindero. Indi nila masarangan nga magpabilin pa sang madugay sa sulod sang Gaza, kundi indi sila pag-untatan sang masingki nga inaway gerilya sang mga nagaribok nga Palestino kag labi pa nga pagbaskog sang internasyunal nga kundenasyon. Bisan pa man, magapadayon gihapon ang mga pwersang Israeli sa pagsalakay kag wala untat nga paglunsar sang mabangis nga atake halin sa guwa kag sa pulu-panahon nga madasigan nga paglusob sa Gaza kag iba pa nga bahin sang Palestine.

Lubos nga matarung ang armandong paghimakas nga ginasulong sang pumuluyong Palestino agud pangapinan ang ila teritoryo kag kinamatarung nga magdesisyon sa ila kaugalingon batuk sa pagpanakop, pasismo kag henosidyo sang Israel. Makapila ka beses na nga



nag-angkon sang mga kadalagan ang pumuluyong Palestino paagi sa armandong pagdepensa, kadungan ang pangkalibutanon nga diploma-sya kag negosasyon, hilikuton pangpolitika kag paghulag sang pumuluyo. Kinahanglan pa nila makaangkon sang lubos nga kadalagan sa ila paghimakas para sa kahilwayan, hustisya kag kalinongan.

Hugot nga nagaisa ang Partido kag tanan nga rebolusyonaryong pwersa sa Pilipinas sa paghimakas sang pumuluyong Palestino para sa pungsodnon nga kahilwayan kag sa ila pagpangapin sa tunga sang pagpanghalit sang Zionistang Isra-

el kag imperyalismong US.

Pareho sang mga Palestino, ang pumuluyong Pilipino nagabato para sa pungsodnon kag kahilwayan sosyal. Kon ginaatubang sang pumuluyong Palestino ang pinakatuo nga kamot sang imperyalismong US sa Middle East, ginabatuan naman sang pumuluyong Pilipino ang pangunahong papet sang imperyalismong US sa Southeast Asia.

Isa ka malaparan nga pangkalibutanon nga kampanya ang dapat ilunsar agud ihayag kag kundenahan ang arogante nga himbunanay sang US kag Israel batuk sa Palestine, kag puggan ang paggamit sang Israel sa superyor nga kusog-militar sini agud paludhon ang pumuluyong Palestino.

Nagapanawagan man ang mga rebolusyonaryong pwersa sa Pilipinas sa pumuluyong Israeli nga mag-hulag kaisa sang pumuluyong Palestino kag iban pa nga pumuluyo sa kalibutan. Ang ila paghulag ang desaysibo para hatagan-katapusang polisiyang Zionistang gu-byernong Israeli kag mahata-gandalan ang pag-angkon sang mga Palestino sang lubos nga kahilwayan kag sandigan nga mga kinamatarung. Paagi lamang sini mapaluntad ang malinong nga pagpangabuhi, pagrespetuhanay kag paghiliusa sang pumuluyong Israeli kag Palestino.

AB

ANG Bayan

Tuig XL No. 2 Enero 21, 2009

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa leng-wahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa *Philippine Revolution Web Central* nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekondensyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malabot kami paagi sa e-mail sa:
angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editoryal

Kundenahon ang agresyon sa Palestine 1

Sa Luwas sg pungsod

Kriminal nga agresyon sa Gaza 3

Maisog nga nagabato ang mga Palestino 4

Ika-50 aniversario sg rebolusyon sa Cuba 4

Atrasado nga kundisyon sa Eastern Visayas 5

Mga taktikal nga opensiba sa Samar 5

Mga tumanduk nga armas sa inaway banwa 6

Komersyal nga kasagigan sa Mindanao 7

SWS: 52% sg mga Pilipino imol 8

Pagpang-agaw sg duta sa Aurora 9

Protesta batuk sa ASEZA 9

Pagpanghalit sg pasistang estado

Iligal nga pag-asto, pagdukot 10

Balita

11

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan
sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas



Kriminal na agresyon sa Gaza

Masobra 1,300 na nga Palestino ang nagkalamatay, 5,600 ang nagkalapilasan kag gatos ka libo ang nadulaan sang puluy-an sa pi-nakaulihi nga kriminal nga agresyon sang Israel sa Gaza Strip, Palestine, nga nagsugod sadtong Disyembre 27.

Sa tunga sang lapnagon kag mabaskog nga internasyunal nga kundenasyon halin pa sadtong una nga adlaw sang pagsalakay, wala kaluoy nga ginpasangki sang mga Zionistang Israeli ang ila kampanya militar sa Gaza. Magaisa ka simana pa lang ang atake, nag-abot na sa masobra 2,300 *air strike* ang ginhimo sang Israel sa Gaza. Wala untat ang pagpanganyon kag pagpaulan nila sang bomba kag bala. Wala si-la sang pili sa mga target: mga building panggubyerno, mga balay, eskwelahan, balaligyaan, mga *tunnel* kag iban pa nga alagyan sang komersyo, mga moske kag mga ospital.

Ginbomba pati ang mga sentro sang ebakwesyon kag komboyp para sa makata-wong ayuda sang United Nations Relief and Works Agency (UNRWA) kag isa ka upisina sang UN. Kadam-an sa mga nabiktima sa pagpang-atake nga ini amo ang mga bata, babaye kag tigulang. Sunog ang mga tonelada nga pagkaon, bulong, habol kag iban pang suplay sang UNRWA nga para tani sa mga biktima sang mga atake.

Para mapat-ud ang malaparan nga pagkasunog kag pagkaguba sang bug-os nga mga komunidad, naggamit ang mga tropang Israeli sang bomba nga *white phosphorus* (kemikal nga pangsunog) nga gina-bawal gamiton sa mga lugar nga may mga sibilyan.

Samtang, padayon nga nagalapad ang kundenasyon sang mga pumuluyo sa bilog nga pungsod sa



agresyon sang Israel. Halin katapusan sang Disyembre, ginatos-gatos ka libo na ang naglunsar sang mga protesta para ipanawagan ang gilayon nga paghulag sang kada gubyerno nila batuk sa Israel. Sining Enero, adlaw-adlaw ang paglunsar sang pumuluyo sa lain-lain bahin sang kalibutan nga mga protesta. Pinakamalapad ang mga paghulag sa mga pungsod sa Middle East kag sa Europe. Nag-abot sa isa ka milyon ang nagprotesta sa Syria sadtong Enero 7 kag United Kingdom sadtong Enero 10. Baynte mil naman ang nagrali sa Algeria sadtong Enero 9, 15,000 sa Qatar sadtong Enero 10 kag pila ka libo pa sa lain-lain nga syudad sang The Netherlands, Greece, Turkey kag Kenya. May demonstrasyon man sa mga syudad sa US, Malaysia kag Pilipinas.

Sadtong Enero 8, sa pihak sang pag-abang sang US, nadayon giapon ang pagpasar sang UN Security Council sang resolusyon para manawagan sang gilayon nga untat-lupok sa Gaza. Nagpasaka sang resolusyon ang UN Human Rights Council para pagabotohan sang UN General Assembly ang paglapas sang Israel sa internasyunal nga makatawong layi bunga sang mga kriminal nga aksyon kag agresyon sini sa Gaza. Lakip diri ang pagpamomba kag pagpatay sang mga sibilyan sa hedkwarters sang UN sa Gaza sadtong Enero 15 kag sa pagkamatay sang duha ka istap sang UNRWA kag pagkapilas sang isa pa sadtong Enero 8 sang palukpan sang mga pwersang Israeli ang isa

ka komboy sang UNRWA nga nag-dul-on sang makatawong ayuda sa nahalitan nga mga sibilyan sa Gaza. Bisan nga ang mga ini ginalibaran sang Israel, may bastante nga ebidensya nga ginhungod ang pagpamomba.

Malaparan ang pangkalibutanon nga panawagan para sa untat-lupok sa tunga sang Israel kag Hamas. Pila ka beses na nga ginapahayag sang mga upisyal sang Hamas ang iIa kahandaan para sa gilayon nga untat-lupok, kabaylo sang pag-atras sang mga tropa sang Israel sa Gaza.

Sining Enero 17 lang nagdeklarar ang Israel sang unilateral nga untat-lupok. Naagum na kuno sini ang katuyuan sa pag-atake sa Gaza. Madamuan ang nahalitan kag labi nga napiang na kuno sini ang Hamas kag nagguba na kuno ang mga armas sini.

Ang matuod, napwersa ang Israel nga magdeklarar sang untat-lupok bangud labi na ini nga nahamulag sa pangkalibutanon nga opinyon publiko, kag nahibal-an sini nga pat-ud nga pagaatubangon sini ang mas mabaskog nga kaakig subong sang pumuluyong Palestino kag ang ginpasanyog nga atake sang mga armadong patriyotikong grupo sa Palestine kon padugayon pa sini ang mga tropang Israeli sa Gaza. Ginahatagan lamang sang Hamas sang isa ka simana para maghalin ang mga pwersang Israeli, bag-o suguran liwat sang mga hangaway nga Palestino ang mga pagbira sa mga mapanakop nga pwersa sa sulod sang Gaza.

Baliskad sa ginapangwakal sang Israel sa publiko, ang matuod nga nagapabilin nga bilog kag labi pa nga nagbaskog ang Hamas. Wala ini nalutos. Sa baylo labi pa ini nga nagbaskog kadungan sang pag-singki sang mapang-away nga diwa sang pumuluyong Palestino. AB



Maisog nga nagabato ang mga Palestino

Pinakatuyo sang Israel sa pagpamomba kag pagsalakay sa Gaza amo pang lubos nga paglupig sa Hamas, isa ka militanteng kahublagan sang pumuluyong Palestino nga nagasulong sang armadong paghimakas kag napili sadtong eleksyon pangparlamento sang 2006. Ang Hamas subong ang nagapamuno sa gubyerno sang Palestine. Ang Hamas ang pangunahon nga sablag subong sa katuyuan sang Israel nga lutuson kag paludhon ang pumuluyong Palestino kag palayason sila sa Gaza.

Daku nga katontohan ang ginasiling sang Israel nga nagabalos lamang sila sa pagpalupad sang Hamas sang mga *rocket*. Ginaakusahan sini ang Hamas sang paglapas sa kasugtanang para sa anum ka bulan nga untat-lupok nga ginipirmahan sadtong Hulyo 2008. Pero limitado nga kontra-balos lamang ini sang Hamas sa mga nauna nga paglapas sang Israel sa kasugtanang.

Sadtong Nobyembre 4, ginatake kag ginpatay sang Israel ang isaka yunit sang Hamas nga nagaparulya sa Gaza. Sa aktwal, ang Israel ang padayon sa paglapas sa kasugtanang. Baliskad sa ginhisugtan, wala sini ginkuha ang hugot nga blokeyo pang-ekonomya sa mga lindero sang Gaza, nga ginbangdan sang mabaskog nga kakulangan pati sang pagkaon kag bulong para sa pumuluyo diri.

Madugay na nga nagakalam ang kamot sang Israel nga salakayon ang Gaza sa atubang sang pagbas-kog sang armadong pwersa sang Hamas. Labaw nga ginakakulbaan sang Israel ang nakuha nila nga impormasyon nga ang mga armadong pwersa sang Hamas nga nakuha hukmong sa Gaza nagdako sang 50% sini lang nga ulihing tuig. Nadugangan man kuno sang madamo mabaskog nga kalibreng armas ang arsenal sini, lakip ang mga *rocket launcher*, kag may ikasarang kuno ini maglunsar sang mga sopistikadong atake.

Tuyo sang pagsulod sang mga tropa sang Israel sa Gaza nga pia-

ngon kon indi man dala-yon na nga dugmukon ang nagabaskog nga pwersa sang Hamas, dugmukon ang mga armori sini, puggan ang padayon nga pagpasulod sang armas sini, kag paluyahan ang kabilugang ekonomya kag ispiritudo sang suportang masa sang Hamas kag ang kabilugang pagbato sang pumuluyong Palestino.



Pero sa atubang sang labi nga pagsingki sang pagatake kag pagpamintas sang Israel sa pumuluyo sang Gaza, labi pa nga nagbaskog ang mga patriyotiko nga armadong pwersa sang Palestine. Pinakama-baskog nga pagbato kag mga kahalitan ang nagsug-alaw sa mga pwersang Israeli sa pinaka-interyor sang matawo nga komunidad sang Gaza. Sa mga inaway sa Gaza, napakita sang pumuluyong ang labing nagabaskog nga determinasyon nila nga magbato kag dugmukon ang mga mapanakop nga pwersang Zionista paagi sa malaparan kag mabaskog nga pagpakig-away gerilya.

AB

Ika-50 anibersaryo sang rebolusyon sa Cuba, ginsaulog

Ginsuguran nga dumdumon sa Cuba sadtong Enero 1 ang ika-50 tuig sang paghilway sang pungsod sa diktadurya ni Fulgencio Batista. Ginpamunuan ang pagsaulog ni President Raul Castro, 77, ang nagtal-os sa nagretiro nga si Fidel Castro.

Nagdugay ang pagselebrar tubtub Enero 8 kon sa diin liwat nga ginbuhi ang pagsulod sang Rebolusyonaryong Hangaway halin sa Santiago de Cuba pakadto Havana, ang kabisera sang Cuba.

Ang Santiago de Cuba, isa ka banwa sa timog-sidlakang Cuba, ang ginabilang nga ginsuguran sang kadalag-an sang rebolusyon Cubano.

Makaligad ang wala untat nga pagpang-ipit sang napulo ka pangulo sang US kag mga napaslawan nga pagpanalakay sang mga traitor nga bayarang Cubano (nga ginapamunuan sang US Central Intelligence Agency), ang Cuba isa na subong sa mga pungsod nga madugay na nga hilway sa mga dikta sang imperyalistika. Bangud sang pagkumpiska sini sa mga empresa sang mga dumuluong nga kapitalista, gindeklarar sadtong 1962 ni Pres. John Kennedy sang US ang isa ka *economic embargo* batuk sa Cuba nga nagapadayon tubtub subong. Bisan pa man, wala madulaan sang pagsalig ang 11 milyong Cubano. Nagsalig sila sa rebolusyon anuman kabudlay ang ila agyan. Sa subong ginakilala ang mga pagsulong nga naangkon sang ila pungsod sa patag sang edukasyon, kultura kag syensa nga makumparar ukon sobra pa sa lebel nga nalab-ot sang pinakaabante nga pungsod.

AB

Atrasado nga kahimtangan sa Eastern Visayas

Ang artikulo nga ini ginsipi sa pahayag sang Komiteng Rehiyon sang PKP sa Eastern Visayas sadtong Disyembre 26, 2008.

Isa ang Eastern Visayas sa pinakaimol nga rehiyon sa Pilipinas. Sa masobra tatlong milyon nga mangunguma nga nagapuyo diri, duha ka milyon ang mamumugon sa uma, imol kag manubo nga nahanunang mangunguma nga kinaandan nagakita sang mas manubo sa P50 kada adlaw bangud sa kawad-on ukon kakulangan sang duta nga matauma.

Padayon sila nga nagaantos mga transaksyon.

sang lain-lain nga tipo sang pag-panghimulos pareho sang mataas nga renta sa duta kag usura, manubo suhol sa uma nga trabaho, mataas ang renta sa hayop nga pang-trabaho, mataas ang presyo sang abono, pestisidyo kag binhi, manubo ang presyo sang ila mga produkto, mataas ang presyo sang mga balaklon kag mapanghimulos ang

Kadam-an sang mga dutang agrikultural sa rehiyon ginatalana sa mga pang-eksport nga komersyal nga panonom. Sangkap-at nga bahin lamang sang kadutaan sa rehiyon ang ginatamnan sang palay kag iban pa nga pagkaon. Atrasado na kag labi pa nga nagagrabe ang pamaagi sa pagkultibar sang duta. Nagnubo ang porsyento sang pala-



yan nga may irigasyon halin 35% sadtong dekada 1990 pakadto sa 17% subong. Wala halos nagagamit sang makinarya ukon mga hayop sa pagpanguma. Pagamay nga pagamay ang pagtulunga sang mga parsela sang duta. Kulang katama ang produksyong agrikultural sa rehiyon agud pakan-on ang 4.2 milyon nga populasyon sini. Sa pihak nga bahin, nagdaku sang siyam ka pilo ang importasyon sang bugas sinining nagligad nga dekada, halin 250,000 kaban sadtong 1995 pakadto sa sobra 2,000,000 kaban sadtong 2008.

Wala sang signipikante nga industriya sa rehiyon. Bisan nagtaas ang numero sang mga empresa halin 10,000 sadtong 1980 pakadto sa 20,000 subong, 17% lamang sini ang ara sa kategorya nga manupaktura (bisan sa kamatuoran bahin nga pagproseso nga malamanupaktura lang). Ang 98% sang mga ini nagaempleyo sang indi masobra sa 10 mamumugon. Pila lamang ang nagaempleyo sang masobra 200 mamumugon. Kapot sang duha diri, ang Philphos kag PASAR, ang 91% sang eksport sang bilog nga rehiyon. Pero sadtong nagligad nga mga tuig, nagbuhin ini sang produksyon bangud sa pagnubo sang mga order halin sa iban nga pungsod.

Nagaabot sa 34.2% ang wala ukon kulang ang trabaho sa rehiyon (Abril 2008). Bangud sa kakulangon sang oportunidad sa empleyo, nagaabot sa 10% ang tantos sang pagguwa halin sa rehiyon.

Makaluluoy man ang kundisyon

Mga taktikal nga opensiba sa Samar

Nagpakita sang pagkaaktibo ang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa prubinsya sang Samar sa ginlunsar sini nga mga taktikal nga opensiba umpsisa Oktubre tubtob Disyembre 2008. Ang masunod ang pila sa wala pa mapahayag sa *Ang Bayan*:

Disyembre 19. Gin-isnayp sang mga Pulang hangaway sang Arnulfo Ortiz Command ang mga elemento sang 62nd IB sa barangay Sto. Nino, Motiong, Samar. Alas-11 sang aga sang targeton sang mga Pulang hangaway ang isa ka platon sang reaksyunaryo nga militarnya nagaoperasyon sa nasambit nga lugar. Napatay ang isa ka suldado. Sa kahadlok sang mga soldado ginhimo nila nga panaming ang mga tagabaryo kag pilit nga ginpadala sa ila ang bangkay sang suldado.

Disyembre 3. Ginharas sang Arnulfo Ortiz Command ang 62nd IB sa Sityo Fernandez, Barangay Cataydungan, San Jose de Buan. Nabulabog sang isnayping ang operasyon sang kaaway.

Nobyembre 27. Gin-isnayp sang mga Pulang gerilya sang Serafin Pacimos Command ang 14th IB sa Barangay Nawi, Paranas. Sa sobra nnga kahadlok, gilayon nagbalik sa ila kampo ang mga suldado.

Nobyembre 13. Ginharas sang mga elemento sang Serafin Pacimos Command ang isa ka platon sang 14th IB sa Sityo San Pedro, Purok 2, San Jose de Buan. Pagkatapos sang 40 minutos nga paguyang sang mga bala, daku nga kahuy-anan nga nag-atras ang mga suldado.

Oktubre 29. Napatay ang duha ka suldado kag napilasan ang duha ka iban pa sa harassment nga gintigayon mga alas-9 sang aga sang Jorge Bolito Command sa 18 tropa ni Capt. Elmer Albor sa Sityo Rizal, Barangay Bulao, Basey. Sa pihak nga bahin, isa ka Pulang hangaway ang namartir sa inaway.

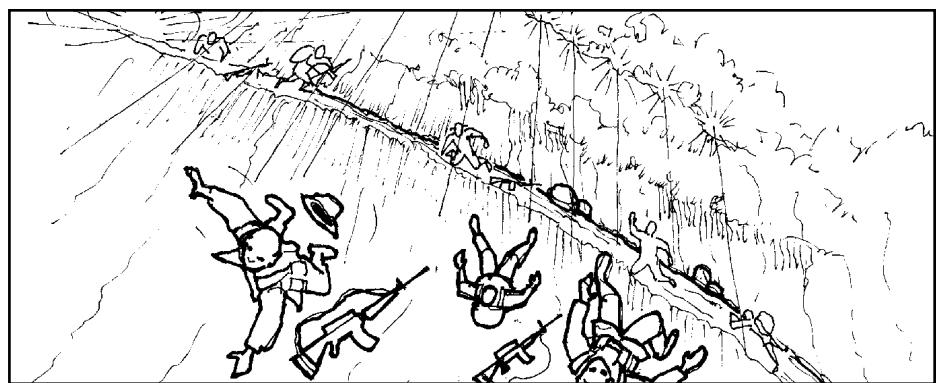
AB

sang mga mangingisda, mamumugon, mala-mamumugon, imol nga tagasyudad kag mga ordinaryong empleyado. Kulang katama ang nakatalana nga P238 minimum nga adlawan nga sweldo sa di-agrikultural nga sektor sa rehiyon, nga wala naman ginabaton sang kadam-an. Sa rehiyon, kinahanglan sang P450 kada adlaw agud mabuhi sang disente ang isa ka anum-katawo nga pamilya.

Padayon nga naganubo ang kalidad sang serbisyo sosyal. Sa masobra 700,000 pamilya sa rehiyon, 560,000 ang wala suplay sang limpyo nga tubig, 350,000 ang wala kuryente kag 350,000 ang wala sang kaugalingon nga balay. Wala sang 7,000 pamilya ang may kasilyas. Masobra 99% ang nagagamit sang kahoy, uling ukon gaas bilang panggatong. May ara lamang 50 pangpubliko nga ospital sa rehiyon. May isa ka kama sa ospital sa kada 1,500 katawo (50% mas manubo sa suktan sang World Health Organization [WHO] nga isa ka kama kada 1,000 katawo) kag isa ka doktor sa kada 10,000 katawo (10% lamang sang suktan sang WHO nga isa ka doktor sa kada 1,000 katawo). Kulang katama ang mga manunudlo, eskwelahan kag mga klasrum. Lapnagon ang kawad-on sang may ikasarang magbasa kag magsulat.

Labaw sa san-o man, ang makaluluoy nga pang-ekonomyya kag pangpolitika nga kundisyon sa rehiyon tuman kapaborable sa paglunsar sang rebolusyon. Nagalaum ang PKP-Eastern Visayas nga malutos sini ang Oplan Bantay Laya 2 kag iban pa nga kontra-rebolusyonar-yong plano sang reaksyunaryong estado. Suno sa PKP-Eastern Visayas, "Nasiguro namon halin subong mas mangin matalom kag malig-on ang Partido, kag maisulong ang rebolusyonaryong paghimakas sa bag-o kag mas mataas nga halintang."

AB



Mga tumanduk nga armas, epektibong ginagamit sa inaway banwa sa Mindanao

Ang paggamit sang mga tumanduk nga armas kakumbinasyon sang mga moderno nga armas isa sa mga talalupangdon nga kinaiya sang pagsulong sang inaway banwa. Sini nga paagi, makadulot ang armado nga rebolusyonaryong kahublagan sang maksimum nga kahalitan sa kaaway paagi sa pagmaksimisa sa manggaranon nga ihibalo sang masa, limitado nga rekursong matinugahon nga paggamit sang materyales nga madali makita.

Ini ang ginpakita sang mga Pulang hangaway sang Front 6 sa North Central Mindanao Region (NCMR) sang ginpapas nila ang isa ka kolumn sang mga pasistang sul-dado sadtong Mayo 30, 2008 gamit ang mga awtomatikong riple, eksplosibo kag mga *suyak* (matali-wis nga kahoy ukon kawayan nga nakatutok sa alagyan ukon susulingan sang target).

Ang mga suldato kabahin sang masobra 200 pwersa sang 29th IB nga nagdumog sa isa ka punsok sang mga baryo sa San Fernando, Bukidnon. Naghalin sila sa banwa sang Pangantucan nga duha ka simana nila nga gin-operasyon. Pagkatapos nga maid-id nga gintun-an ang mga hulag sang reaksyonaryong tropa, gintumod sang kumandang isa ka nagaabante nga kolumn nga amo ang pagaambuson.

Ginhanda sini ang isa ka platan nga amo ang magpwesto sa alagyan sang kaaway. Duha ka kolumn sang kaaway ang tantya nga

magaagi sa Kilometro 5, isa halin sa nasidlangan kag ang isa sa na-katungdan. Diin man sa duha ka kolumn ang mauna nga mag-abot ila nga ambuson.

Naghanda sila sang masobra 3,000 suyak kag gintanom sa ginatantya nga palagyuhan ukon luksuhan sang kaaway sa tion nga palukpan sila sang Pulang hangaway. Para may kamoplahe, gintakpan nila sang mga saha sang abaka ang mga suyak.

Estratehiko nga ginpwesto ang nagkalain-lain nga iskwad sa atubang, tunga kag likod nga bahin sang pagaagyan nga ruta. Nagpwesto ang Iskwad Tres bilang pwersang pang-pindown sa ibabaw nga posible nga ukopahon sang kaaway sa panahon nga malukpan ini sang Iskwad Dos nga nakatrinsera. Kadungan sini, ang Iskwad Uno magapusisyon sa kilid sang kalsada nga banglid ang pihak (100 pye ang tantyang kadalom sini).

Daw nagsulod sa plano sang ku-

mand ang nangin hulag sang kaway bangud ang una nga nag-abot amo ang mga suldado halin sa Barangay Iglugsad. Ara sa sidlangan nga babin ini kag pabor sa ginhan-da nga eksplosibo, suyak kag sa na-kapwesto nga mga kaupod.

Nagpang-alang-alang anay ang kaaway antes ini mag-agì bangud tama ka hawan ang lugar. Apang sang ginhambil sang isa ka suldado nga limpyo ang lugar bangud kiligyan ini sang abaka nadula ang ila pagpang-alang-alang kag nagpadayon sila sa paglakat. Liwat sila nga nagpundo pag-abot sang babin sang likuan bangud plano nila nga may pasakaon anay para magtan-aw sa ibabaw nga babin nga amo man ang ginpwes-tuhan sang Iskwad Dos.

Wala nag-uyang sang panahon ang mga Pulang hangaway. Gilay-on nila nga ginpalukpan kag gibomba ang kaaway. Nagkaladas-ma sa pagkober ang nakibot nga mga pasistang militar. Naglinum-pat ang iban sa banglid kon sa di-in nakalataang matalom nga su-yak sang kawayan.

Nakaabot sa duha ka oras ang pagbayluhanay sang lupok kag halos napapas ang tanan nga kaaway. Nagpadala sang pangsuporta nga pwersa ang kaaway apang sa sobra nga kahadlok sang mga ini nag-agì sila sa iban nga lugar kag nagderetso na lang sa iban nga barangay. Sa 16 ka suldado sang kaaway, 15 diri ang napapas. Napulo'g duha ang napatay sa inaway, tatlo ang malala nga napilasan kag isa ang nakapalagyo bangud ara siya sa ulihi nga kolum.

Nakumpiska sa mga suldado ang duha ka M203 *grenade launcher*, isa ka M16, isa ka M14, 560 ka bala sang M60, 200 bala sang M16, mga *cellphone*, radyo nga pangkomunikasyon kag iban pa nga gamit militar. Wala na makita ang iban pa nga armas bangud madulom na ang palibot.

AB

Ginasamad sang mga komersyal nga kasagingan ang Mindanao

Sining nagligad nga napulo ka tuig, agresibo nga ginpalapad sa Mindanao ang mga plantasyon sang saging nga pang-eksport. Kadtungan sini, nagdamo ang pagpang-agaw sang duta. Nagakitid man ang kadutaan nga nakatum-ok sa produksyon sang pagkaon para sa konsumo sang pumuluyo, pati mismo sang mga mangunguma. Sa halos lubos na nga pagtum-ok sa agrikultura kag ekonomya sang Mindanao sa eksport, labi nga naalimunaw ang basehan sini nga makasus-tine-sa-kaugalingon kag maka-angkon sang tunay nga kauswagan.

Tubtob sa ulihi nga babin sang dekada 1980, konsentrado lang sa Davao del Norte ang masobra 30 kasagingan sa isla. Apang umpsa 1988 naglapad na ang sakop sang mga plantasyon sang saging tubtob sa Davao City, Davao del Sur, Compostela Valley, Agusan del Sur, Bukidnon kag mga prubinsya sang Cotabato kag Maguindanao.

Nagapangaduha na ang pungsod sa bilog nga kalibutan sa pag-eksport sang preska nga saging. Ini na ang nagapanguna nga suplayer sang saging sa Japan. Ang Pilipinas ang nagasuplay sang 16% nga saging sa bilog nga kalibutan, ikaduha lamang sa Ecuador (nga nagasuplay sang 34%). Sadtong 2007, nag-eksport ang Pilipinas sang 1.905 milyon metriko tonelada sang saging nga nagabalor sang \$440 milyon ukon P18.905 bilyon (sa bayluhanay \$1 = P41.14).

Madamo nga mga kadutaan nga ginatamnan sadto sang ni-yog, kape, utanong, mais kag palay ang ginkambyo na sa pagtanom sang saging. Isa sa pinaka-matingkad nga halimbawa ang pagkadula sang malapad nga talamnan sang palay kag mais sa kapatagan sang Cotabato. Ang daan nga ginabantog nga *food basket* sang Mindanao amo na ang gina-hamtangan sang dalagku nga

plantasyon sang Dole-Stanfilco, Global Fruits sang Lapanday kag AJMR-Sumifru.

Ang Digos, Davao del Sur nga ginabantog sadto nga "lugar sang ulutanon kag kape" amo ang lugar na sang dalagku nga kumpanya kag plantasyon sang *highland banana*, mga saging nga ginata-nom sa mga bukid. Pati ang Mt. Apo, ang pinakamataas nga bukid sa Pilipinas nagaproblema na nga makalbo bangud sa ekspansyon sang mga tanom sang *highland banana*. Amat-amat na nga nahawan-an ang katalunan sa mga katambi sini nga bukid bangud sini. Kon sang una masami



nga talan-awon ang paglupad diri sang Philippine Eagle, subong mga eroplano nga nagahimo sang *aerial spraying* sang pestisidyo sa mga kasagingan ang makita kada simana.

Bunga sang reklamo sang pumuluyo sa mga apektadong lugar sa mga makahalalit nga hilikuton sang mga korporasyon sang saging, nagpabutyag man sang pagkabalaka ang lokal nga gubyerno. Sadtong Nobyembre 2008, halimbawa, nagpasaka sang pormal nga reklamo ang lokal nga gubyerno sang Magpet, North Cotabato batuk sa AJMR, kumpanya nga ginapanag-iyahan sang mga Soriano nga kasosyo sang Sumifru bangud sa pagawas sang makahilido nga kemikal halin sa *packing plant* sini pakadto sa mga sapa sang Barangay Datu Celo kag Barangay Basak sa nasam-bit nga banwa. Antes ini, sadtong Hulyo 2007 naghimo man ang lokal nga gubyerno sang Kidapawan sang tim sang mga eksperto para imbestigahon ang paghaboy sa mga sapa sang mga wala nagamit nga kemikal.

Maluwas sa halit nga dulot sang pagkahilo sang mga sapa, nangin bulnervable man sa gulpe nga pagbaha kag pagkatiphat sang lupa ang mga lugar nga ginahamtan-gan sang kasagingan bangud sa katuwang sini nga malaparan nga pagkawasak sang katalunan. Sadtong Pebrero 2006 pa lang gintumod na sang Department of Environment and Natural Resources ang Makilala, North Cotabato bilang isa sa mga lugar nga may daku nga katalagman sang pagbaha kag pagkatiphat sang duta bunga sang halos napulo ka tuig na nga pagpalapad diri sang mga kasagingan sang Dole-Stanfilco. Umpisa 1998 padayon ang pagpalapad sang kumpanya tubtob sa mga banwa sang Arakan, Antipas, Magpet kag iban pang interyor nga banwa sang North Cotabato.

Sa Davao del Norte, naghimo man sang imbestigasyon ang Tagum City Council sa indi awtorisa-

SWS: 52% sang mga Pilipino, nagasiling imol sila

Singkwenta'y dos porsyento (52%) ukon 9.4 milyon nga pamilya nga Pilipino ang nagasiling nga imol sila, suno sa sarbey sang Social Weather Stations sining ulihi nga kwarto sang 2008. Ginabilang naman sang 24% nga ara sa "bibi sila sang kaimulon." Buot hambalon, nagaabot sa 76% sang mga pamilyang Pilipino ang nagabatas sang lain-lain nga lebel sang kaimulon. Pinakamataas ang tantos sang kaimulon sa Mindanao kag National Capital Region.

Sa pareho nga sarbey, naggwu nga 42% sang mga pamilyang Pilipino ukon ginatantya nga 7.7 milyon katawo ang nagasiling sila "imol sa pagkaon" (*food-poor*) kag 30% ang ara sa bibi sini (*food-borderline*).

Naggwu man sa sarbey nga padayon nga ginapanubo sang imol nga pamilya ang sukatani nila sang kaimulon. Sa Metro Manila, halimbawa, P10,000 na lamang ang basehan bag-o bilangon ang kau-galingon nga imol, halin sa daan nga P15,000. Sa Mindanao, P5,000 na lamang ini, P7,000 sa Luzon kag P6,000 sa Visayas kumparar sa daan nga P10,000.

Ginapakita sini ang sobra nga pagkinot sang pumuluyong Pilipino sa atubang sang padayon nga nagalala nga krisis sa ekonya.

Ginapatigayon ang sarbey halin Nobyembre 28 tubtub Disyembre 1, paagi sang personal nga pag-interbyu sa 1,500 katawo sa Metro Manila, Luzon, Visayas kag Mindanao.

AB

do nga kumbersyon sang mga palayan sa palibot sang syudad pakadto sa produksyon sang saging nga Cavendish sang Dole-Philippines bangud maapektuhan ang suplay sang tubig sa Tagum. Pilit nga ginapadayon sang Dole-Stanfilco ang pagpalapad sini sa pihak sang halit nga gindulot sini.

Sin-o ang makabenipisyo? Wala sang iban nga dapat basulon sa malaparan nga halit nga gindulot sang masigan nga paglapad sang mga kasagingan sa Pilipinas kundi ang kadalukan kag kontra-pumuluyo nga mga polisiya pang-ekonomya sang rehimeng Arroyo. Bangud nga naglaway ang bangkarote nga rehimeng sa binilyon nga dolyar nga pagkitaon kuno sang pungsod sa pag-eksport sang saging, umpisa pa sadtong 2004 plano sini nga dugangan sang masobra 70,000 ektarya ang kadutaan nga ginatamnan sang prutas nga ini.

Liw-as sa gusto pagwaon ni Arroyo, indi ang Pilipinas kundi ang

mga agro-korporasyon sa pungsod kag ang nagapanag-iya ukon kasosyo nila nga imperialistang kumpanya nga agribisnes ang nagapanguna nga nagapanginpulos sa pagpalapad sang mga kasagingan. Suno sa pagtuon sang United Nations Commission on Trade and Development, ang mga pungsod nga nagaprodyus kag naga-eksport sang saging naka-baton lamang sang \$0.11 sa kada dolyar sang saging nga nabaliya. Buot silingon sini mumho na lang ang aktwal nga nagakadto sa linibo nga mangunguma kag mamumugon nga nagatrabaho sa mga kasagingan sa atubang sang nagatinangkas nga ganansa nga ginahugakom sang mga korporasyon nga multinasyunal. Dugang sa pagkaputo sang Pilipinas ang labi nga pagkawasak sang ikas-rang sang pungsod nga magprodyus sang bastante nga pagkaon para sa kaugalingon nga pumuluyo kag ang ginaangkon sini nga kahalitan sa kapalibutan, mga rekursos kag ikaayong lawas sang pumuluyo.

AB

Pagpang-agaw sang duta sa Aurora

Lapnagon ang pagpang-agaw sang duta sang pamilya Angara kag pilit nga pagpahalin sa pumuluyo sa nagkalainlain nga banwa sa prubinsya sang Aurora kaangot sang pagpatuman sang RA 9490 ukon Aurora Special Economic Zone.

Suno sa pahayag sang tsapter sang Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid sa Casiguran, Aurora, bangud sa angkon nga gahum sang mga Angara sa prubinsya, madali para sa ila nga himuong nga layi ang ila pagpang-agaw sang kadutaan sa pagdabok sang ila kasosyo nga dalagku nga kaptalista kag sa basbas sang ila kahimbon nga rehimeng Arroyo.

Pinakaprominente nga myembro sang pamilya si Sen. Edgardo Angara, isa sa masupog nga alyado ni Gloria Arroyo. Gobernador sang Aurora ang utod sang senador nga si Bellaflor Angara-Castillo. Meyor sang Baler, kabisera sang prubinsya, si Arturo Angara, isa pa nila ka utod. Kag ang kongresman sang prubinsya si Juan Edgardo Angara, anak ni Edgardo Angara.

Suno sa mga tagsulat sang RA 9490, ini kuno ang pagpatuman sa Aurora sang Medium-Term Philippine Development Plan sang rehimeng Arroyo. Gamit ang mapaniplang nga karatula nga "proyekto pangauswagan", nagakadasma ang mga Angara nga ipatuman ini halin nga nangin layi ini sadtong Enero 2007 bisan wala sang abiso sa pumuluyo sang Aurora.

Sunod-sunod ang mga pagpamahog kag mismo pagpalayas sang pumuluyo sa mga kadutaan nga ginatindugan sang ila mga balay kag

ulumhan para mapatuman ang bag-o nga layi. Natabo ini sang ihanda ang pagtukod sang pantalan sa Dingalan, sang Coconut Dwarf Plantation sa Dinalungan, kag ang Aurora Special Economic Zone (ASEZA) sa mga barangay sang Bianoan, Estevez kag Dibet sa Casiguran.

Bilang pakonswelo sa mga ginpahalin, naghanda kuno sang proyekto ng pabalay ang gubyerno sang prubinsya apang ang natabo ginhaboy lang ang mga tawo sa mga gintalana nga *relocation area* nga wala sang kasiguruhan sa pangabuhian. Halimbawa, ang mga mapahalin sa Casiguran bunga sang pagtukod sang ASEZA plano

nga dalhon sa pinakaligwin nga luggar sang katalunan, sa Tri-X, sa Barangay Bianoan. Kag para mapahupa ang kaakig sang mga tawo, gin pangakuan sila sang mga trabaho dala sang proyekto nga ini kabaylo ang sustenable nga pangabuhian sang mga tawo sa duta nga ila ginatalauma.

Sa mga tawo nga indi magpasugot ukon indi magsunod sa ila kagustuhan sa pihak sang ila pagpangbola, ara ang mga masupog nga pasistang alagad nanday Angara nga pangunahon makinarya nila sa madasigan nga pagpahalin, ang mga elemento sang 48th IB sang AFP kag ang mga pwersa sang PNP sa prubinsya.

Padayon nga ginabatuan sang pumuluyo sang Aurora ang kontrapumuluyo nga ASEZA bangud patud nila nga kahalitan kag labi nga kaimulon lamang ang mabaton nila diri kag pat-ud nga makabenepisyo diri amo ang dinastiya sang mga Angara, ang mga kasosyo nila nga dalagku nga dumulungong nga kapitalista kag ang hubon Arroyo. AB



Protesta kontra sa ASEZA

Masobra 1,500 mangunguma, mangingisda kag Dumagat ang naglunsar sang *protest caravan* sa Casiguran, Aurora sining Enero 19 para pamatukan ang pagtukod sang Aurora Special Economic Zone (ASEZA) sa ila nga banwa. Apektado diri ang mga barangay sang Esteves, Dibet, Dibacong, Bianoan kag Calabgan. Masobra 6,400 katawo ang mapalayas bangud sa proyekto.

Sakay sa mga *kuliglig* (*hand tractor*) kag traysikel, ang mga nagprotesta nagtipon sa munisipyo sang Casiguran kag nagpanawagan sa mga lokal nga upisyal nga untaton na ang pagtukod sang ASEZA.

Siling nila, ang lugar nga pagatukuran sang ASEZA lunsay mga pribadong palayan. Ini ginatawag nga bulugasan sang mga banwa sang Dinalungan, Casiguran kag Dilasag kag lunsay may irrigasyon ang mga palayan diri.

Ginkundesar man sang mga nagprotesta ang wala sang konsultasyon sa pumuluyo kag lokal nga gubyerno bahan sa proyekto. AB



Iligal nga pag-aresto, pagdukot, pagpang-ipit kag blokeyo sa pagkaon

Pinakaulihi nga mga kasos sang paglapas sa tawhanong-kinamatarung nga nakalap sang *Ang Bayan* ang iligal nga pag-aresto sa isa ka Pulang kumander nga may malala nga balatian, pagdukot sa isa ka gin-nasuspetsahan nga Pulang hangaway nga nagapabulong sa ospital, pag-haras sang mga elemento sang Presidential Security Group sa tatlo ka tawong-simbahan kag nagapadayon nga pagpatuman sang blokeyo sa pag-kaon batuk sa MILF kag mga sibilyan sa isa ka banwa sa North Cotabato. Lapnagon man ang pagpang-abuso militar sa kaumhan sang Samar.

Enero 19. Iligal nga gin-aresto sang mga elemento sang AFP Eastern Mindanao Command si Renaldo Alicaba Sr. kag ang iya anak nga si Rizalyn Manguilimutan. Si Alicaba sa subong naka-lib sa iya yunit bangud sa mga rason medikal sang arestuhon siya sang wala sang mandamyento sa balay sang iya anak nga si Rizalyn sa Purok 3, Barangay Cogon, Panabo City. Si Rizalyn naman ginaakusar nga myembro sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) bisan isa siya ka sibilyan. Ginaduso sang Armando Dumandan Command sang BHB nga hilwayon si Rizalyn, ihayag si Alicaba kag tahirun ang iya mga kinamatarung bilang bihag-sanggera.

Enero 8. Pwersahan nga gin-kuha sang nakasukoksok-sibilyan nga mga ahente militar kag mga elemento sang Manila Police District (MPD) ang isa ka babae nga pasyente sang Our Lady of Lourdes Hospital sa Sta. Mesa, Manila. Siling nila, si Myrna Bautista, 22, isa kuno ka hangaway sang BHB nga napilasan sa engkwentro sa tunga sang BHB kag PNP sa Rodriguez, Rizal. Apang suno sa pakaisa ni Bautista, ang biktima naigo sang nagtalang nga bala sa tiyan sang sang magkinagamo ang isa ka grupo sang mga hubog nga lalaki sa ilang banwa sang Silang, Cavite.

Nauna na nga gin-aresto sadtong Enero 3 ang pasyente kag hugot nga ginbantayan sang mga pulis samtang nagapabulong ini.

Ginpaluhod kag ginposasan sang militar ang duha ka gwardya sang ospital nga wala nagpasugot nga basta lang nga kuhaon ang pasyente nga wala man lang napirmahan ang iya *release paper*. Ginpasakay si Bautista sa nagahulat na nga salakyan nga kabahin sang komboy nga may walo ka behikulo, dala pati ang duha ka gwardya.

Enero 6. Ginsita kag pilit nga ginpauba sang mga elemento sang Presidential Security Group (PSG) ang suksok nga mga *t-shirt* sang tatlo ka tawong-simbahan halin sa parokya sang San Jose sa Midsalip, Zamboanga del Sur antes ang natatlana nga pagbisita diri ni Gloria Arroyo. Suno kay Fr. Raymundo Ugwu, kura paroko sang San Jose, ginmanduan sang mga operatiba sang PSG ang tatlo ka tawong-simbahan nga ubahon ang ilang ginasukoksok nga mga *t-shirt* nga may mga islogan nga "Stop Mining and Corruption" (Untaton ang pagmina kag korapsyon).

Ginkansela ni Arroyo ang pagkadto niya sa San Jose sa indi mahibal-an nga rason. Plano tani sadto nanday Fr. Ugwu nga ipaabot sa iya ang pagkabalaka sang pumuluyo nga ang nagasinulpot nga mga

kumpanya sang minahan makahalit sa kapalibutan sang Midsalip.

Mabaskog nga ginkundenar sang Catholic Bishops' Conference of the Philippines (CBCP) ang natabo nga pagpang-abuso sang mga badigard ni Arroyo.

Disyembre 28 tubtob sa subong. Nagpatuman sang blokeyo sa pagkaon kag iban pa nga basehang kinahanglanon ang mga elemento sang 68th IB sa banwa sang Alamada, North Cotabato pagkapos sang inaway didto sa tunga sang mga gerilya sang Moro Islamic Liberation Front (MILF) kag Philippine Army sadtong gab-i sang Disyembre 24 nga ginkamatay kag pagkararong sang madamo nga suldado. Lakip sa mga ginapagutman sang 68th IB ang indi magnubo sa 400 pamilya nga nagbakwet sa kasingkion sang inaway kag subong ara sa mga *evacuation center*. Wala man ginapahanugutan sang mga suldado nga magpauli ang mga residente sang barangay Pale-pain sa Alamada bangud diri kuno nagakampo ang mga gerilya sang MILF nga imbolbado sa inaway.

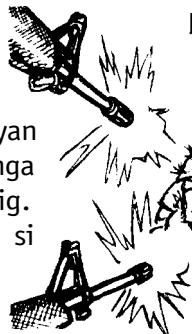
Disyembre 17-20. Indi magnubo sa napulo ka pamilya ang napilitan nga magbakwet halin sa Barangay San Nicolas, San Jose de Buan, Samar bangud sa operasyon militar nga ginlunsar sang 48 sulrado sang 14th IB. Ginpahog sang mga tropa ang kapitan sang barangay nga si Virginia Labong, nga napilitan magbakwet pakadto sa Catbalogan. May isa man ka mangunguma nga wala na makapauli bangud ginapangita siya sang militar kag ginapahog ang iya pamilya.

Sa Sityo Fernandez, Barangay



Cataydungan sang nasambit nga banwa, isa ka karbwang naigo sang wala direksyon nga magpalupok ang mga nagaoperasyon nga suldado sadtong Disyembre 20.

Disyembre 3. Gindakop kag gintortyur sang mga suldado sang 14th IB ang anay kapitan sang barangay nga si Berting Jabolan, 47, residente sang Barangay Hidurama, San Jose de Buan. Nagaani siya sang mais upod ang iya pamilya sang gulpe mag-abot ang mga suldado. Gindakop siya kag ginbutang-butangan may angot sa BHB. Gintakpan sang plastik ang ilong sang biktima kag ginsumbag ang tiyan samtang pwersahan nga ginpainom sang tubig. Pagkaaga, nakapalagyo si Jabolan. Apang bangud sa natabo sa iya, naghlin na siya sa iya balay kag indi pa mahibal-an tubtot subong sang iya pamilya.



Nobyembre 29. Gin-istraping sang mga nagaoperasyon nga suldado ang balay ni Roni Impon sa Barangay Carolina, Matuguinao, Samar samtang ara sa sulod ang 11 katawo nga kadam-an mga bata. Duha ka beses ini ginpalukpan sang *grenade launcher* kag nadaplisang anak ni Impon nga si Roque. Ginsamad man sang mga suldado ang ila mga tanom kag ginkawat ang tanan nga kagamitan sa balay.

Nobyembre 19. Ginpatay sang mga suldado ang mga mangunguma nga sanday Orlando kag Intoy Bartolo sa Barangay Libertad, Matuguinao. Nakabato pa si Intoy kag nahimo nga pilason ang isa ka suldado. Nalaslas ang kamot sang ikaduha nga suldado kag wasak ang ngipon sang ikatlo nga suldado. Gindakop man sang mga suldado kag ginpilit nga maggiya

sa ila nga operasyon ang mga mangunguma sanday Botoy Opiniano kag Takoy Cailo.

Nobyembre 15-16. Pilit nga "ginpasurender" sang RSOT ang pila ka mga residente kag upisyal sang barangay Hagbay, San Jose de Buan nga ginbutang-butangan nga mga katapo sang BHB. Ang mga ginpaguwa nga "surenderi" amo sanday Joel Labong, 35, kapitan sang barangay; Jason Gabin, 23, konsehal sang barangay; Leonila Labong, 47, konsehal; Jonito Labong, 25, konsehal; kag Janyboy Lantos, 23. Ginpaidalom ang mga biktima sa taktikal nga interogasyon naglawig sang 45 minutos tubtot tatlo ka oras. Ginpilit man sila nga mag-entra sa Barangay Intelligence Network (BIN) sang mga suldado nga ginapamunuan ni 2Lt. Jayhardes Bagonera sang Bravo Coy sang 62nd IB.

Septyembre 21. Gindakop sang mga suldado sa Sityo Galutan, Barangay Can-aponte, San Jose de Buan sanday Conrado Fabella, 40, kag asawa niya nga si Nenita, 28, samtang nagaani ang mga ini sang palay. Upod man nga gindakop ang ila anak nga si Lea, 15, kag ang kabulig nga soltero nga si Armendo Pacheco, 28. Ginskakit sang mga militar ang mga lalaki. Ginpilit nila si Condrado nga akuon nga may ginatago ini nga pusil. Ginpauba sang *t-shirt* kag ginpahog nga bun-on si Pacheco. Ginmanduan nila nga magdalagan ang mga biktima. Sa kahadlok nga sila pagatiruhon sang mga suldado, nalipong si Nenita.

Ang pamilya ni Fabella biktima man sang pagpangbomba sang militar sa ila lugar sadtong Septyembre 16-18. Nagalab-ot sa P2,300 ang mga nahalitan nga tanom bangud sa pagpangbomba. AB

Kumpanya ni Mike Arroyo, ginbawalan magpartisipar sa mga proyekto sang WB

ISA ka kumpanya sa konstruksyon nga ginapatihan ginapag-iyahan ni Mike Arroyo ang permanente na nga ginbawal sang World Bank (WB) sa pagpasakop sa anuman nga proyekto sini bangud sa pag-kaumid sa korapsyon. Upod sini nga ginpwera man sang WB sang pila ka tuig ang duha pa ka kumppanyang Pilipino matapos mausisaan sang WB nga dalahig sa himbunanay ang mga kumpanya nga ini kag apat nga kumppanyang Tsino sa *bidding* para sa mga proyektong konstruksyon sang World Bank. Nabuyagyag sa imbestigasyon sang Integrity Vice Presidency (TNT), isa ka yunit sang WB nga nagabantay sa mga pagdinaya kag korapsyon sa mga proyekto sini, nga ang E.C. de Luna Construction Corp. kag ang nagatindog nga tag-iya sini nga si Eduardo C. de Luna kabahin sa isa ka daku nga kartel sang mga lokal kag dumuluong nga kumpanya nga nagsumiter sang *bidding* para sa Philippines National Roads Improvement and Management o NRIMP 1. Bangud sa natukiban nga himbunanay ginkansela sang WB ang \$33-milyon nga proyekto pangkarsada nga ini.

Si De Luna kilala nga kroni ni Mike Arroyo kag ginapatihan nga nagatindog nga prente sini sa E.C. de Luna Corporation.

Wala ginbaton sang Malacñang ang husga sang WB kag ginhangkat pa sini ang bangko nga magpakita sang ebidensya nga dalahig ang nasambit nga mga kumpanya sa korapsyon. Nagbalibad ini nga ipwera man ang mga kumpanya sa mga proyekto sang gubyerno kag kasuhan ang mga ini.

Nagadamo ang nagapamatuk sa 2009 RP-US Balikatan sa Bicol

PAGSARBEY sa kadagatan kag kadutaan sang pungsod kag pagpaniktik batuk sa rebolusyonaryong pwersa ang matuod nga tuyo sang RP-US Balikatan Exercises, siling ni Ka Greg Banares, tagapamaba sang National Democratic Front sang Bikol. Mabas-kog niya nga ginaoangin-wala ang ginasing sang rehimeng Arroyo kag sang militar sang US nga mga "humanitarian mission" ang ginatumukan sang mga suldado nga magapartisipar sa Balikatan, nga pagahiwat-on sa Abril sa mga prubinsya sang Albay, Sorsogon kag Masbate.

Siling ni Bañares, ang Balikatan isa ka porma sang interbensyon militar sang US sa Pilipinas kag ginapasingki sini ang gera sibil sa pungsod. Kaangot sini, ginmanduan sang Partido Komunista sang Pilipinas ang tanan nga yunit sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) nga maglunsar sang madamo nga taktikal nga opensiba sa mga erya nga sakop sang echersisyong militar.

Ginreport ni Reynaldo Habagbag, tagpamaba sang Sorsogon United Movement against Balikatan para sa Kapayapaan (Sumaba Ka) nga nag-abot na ang una nga grupo sang US Army sa Sorsogon sadtong Enero 7. Isa ka grupo sini ang nag-inspeksyon sa lugar nga pagahiwatan sang *military exercises* partikular ang mga banwa sang Juban kag Irosin. Sam-tang, nagadamo ang personahe nga nagapamatuk sa paghiwat sang Balikatan. Ang pinakaulihi nga nagpakanalaut diri amo si Bishop Lucilo Quiambao sang Diocese of Legaspi City nga nanawagan sining Enero 17 sa mga gubernador sang anum ka prubinsya nga indi pagtugutan matabo ang tingub nga echersisyong militar sa rehiyon bangud wala naman sang maayo nga dulot ini kundi ang paglapnag sang prostitusyon kag pagpang-abuso sa mga Pilipino.

Gin-ugyunan ini ni Sister Ailyn Bingco sang Religious of Good Shepherd (RGS) nga nagsiling indi nila gusto nga matabo liwat ang pagpang-abuso sang mga suldadong Amerikano pareho sang natabo kay "Nicole" sa Olongapo City.

Antes ini, nanawagan si Rep. Luz Ilagan sang Gabriela Women's Party nga kanselahan ang tuigan nga Balikatan bangud wala sang iban nga ginatuga ini kundi mga paglabag sa tawhanong-kinamatarung. Gintumod sang progresibong representante ang mga partikular

nga kasong pagpang-abuso sang mga suldadong Amerikano sa Mindanao. Napilasan si Arsid Baharun bangud sa "test mission" nga ginhimo sang mga suldadong US sa Zamboanga City sadtong 2004 samtang si Bizma Juhan nalukpan sang bomba sa Indanan, Sulu sadtong 2006. Wala sang nag-ako sa ila bangud wala nakapaidalum sa layi sang Pilipinas ang mga tropa sang US.

Duda sa katuyuan sang Balikatan si Sen. Francis Escudero Jr., tagapangulo sang Senate committee on Justice and Human Rights.

Padihot nga patalsikon si Chief Justice Puno, nabuyagyag

NAGSUNGAW sining karon lang ang mga maniobra sang Malacañang para patalsikon si Chief Justice Reynato Puno sa Korte Suprema. Ginahimo nga bandan sa tikang nga ini ang kuno wala pag-aksyon ni Puno sa pagdiskwalipika kay Negros Occidental Rep. Jocelyn Limkaichong, nga napamatud-an kuno nga Tsino kag indi Pilipino. Nalutos ni Limkaichong si Oliva Paras, asawa ni Jacinto Paras, masupog nga kapartido ni Arroyo sa Kabalikat ng Mamamayang Pilipino (Kampi), sadtong eleksyon 2007.

Ang pagpatalsik sa puno nga mahistrado pagasuguran kuno paagi sang paghatag sang *privilege speech* sang mga suluguon ni Arroyo sa Kongreso sining Enero 19 kag panawagan para i-impeach siya. Pero temprano pa lamang namutikan na sang Korte Suprema ang padihot. Nauntat ini sang maabtik ini nga nabuyagyag sa publiko.

Ang maniobra sang Malacañang batuk kay Puno ang may angot sa tuyo ni Arroyo nga kuhon ang tanan nga sablag sa pagduso niya sang *constituent assembly (con-ass)* bilang paagi sang pagbag-o sa konstitusyon. Ginaduso sang hubon Arroyo ang *con-ass* para maamyendahan ang konstitusyon sa pihak sang pagpamatuk sang Senado. Ginatantya nga pagpamatukan ni Puno ang amo nga plano sa tion nga iplastar ang halambalanon sang *con-ass* sa Korte Suprema.

Nakatalana nga magbutang si Arroyo sang pito ka bag-o nga mahistrado sa Korte Suprema para bayluhan ang mga nakatakda nga mag-retiro subong nga tuig. Pagkaligad sang 2009, solo si Puno na lang ang mabilin nga mahistrado nga indi siya ang nagnombrar. Indi basta ma-kuha nanday Arroyo si Puno. Malig-on siya nga nagapanindugan batuk sa madamo nga padihot kag pagpangtiko sang Malacañang sa layi, kag pati sa madamo nga paglapas sang rehimeng Arroyo sa tawhanong-kinamatarung kag hustisya. Pananglitan mapatalsik si Puno antes ang nakatakda niya nga pagretiro sa Mayo 2010, wala na sang makapugong sa temprano nga pagtalana ni Arroyo sa kaugalingon niya nga tinawo bilang puno nga mahistrado. Lubos na ang mangin kontrol niya sa Korte Suprema kag madali na ang pagduso sang cha-cha.



ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxism-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XL No. 2

Enero 21, 2009

www.philippinerevolution.net

Editoryal

Kundenahon ang US-Israeli nga agresyon sa Palestine

Mabaskog nga ginakundenar sang Partido Komunista sang Pilipinas kag pumuluyong Pilipino ang kriminal nga agresyon sang Israel sa Gaza kag ang todo nga pagsuporta diri sang US. Masobra isa ka libo na nga Palestino ang napatay, linibo pa ang napilasan kag gatos ka libo ang nahalitan halin nga ginsuguran sang Israel ang wala pili nga pagpamomba kag pagsalakay sa Gaza.

Pinakauihi lamang ini sa malaba nga listahan sang mga krimen sang Israel kag US sa Palestine.

Masobra tunga sa siglo na nga du-goung ang kamot sang mga ekspansyunista nga Zionista kag amo nila nga imberyalmong US sa kampanyang henosidyo kag pagpamintas batuk sa pumuluyong Palestino. Paliwat-liwat ang mga pagpanalakay kag nagapadayon ang pagsakop kag pagpang-ipit nila sa Palestine, ang pagdingot sa pumuluyong Palestino sang ila kahilwayan kag pinakasandigan nga mga kinamatarung, kag ang pagtrato sa ila nga mga bilanggo sa kaugalingon nila nga banwa.

Kada mapiguson nga tikang sang Israel sa Palestine may suportang politikal, militar kag pinansyal sang imberyalmong US. Sa pihak sang pangkalibutanon nga kundenasyon, ginapangapinan sang US ang agresyon kag pagpanglupig sang Israel.

Ginabalabagan sini ang United Nations kag iban pa nga pangkalibutanon nga institusyon nga kundenahon ang kriminal nga pagpang-atake kag pagpang-ipit sang Israel sa Palestine.

Daw wala pagkahubas ang ayuda militar nga gihatag sang US sa Israel. Mga armas nga ginasuplay sang US ang ginagamit sang Israel sa makangilidlis



Mga tampok sa isyu nga ini...

Maisog nga nagabato ang mga Palestino

PAHINA 4

Ika-50 anibersaryo sg rebolusyon sa Cuba

PAHINA 4

Mga tumanduk nga armas sa inaway banwa

PAHINA 6

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
 - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
 - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
 - c) I-click ang **Properties**
 - d) I-click ang **Advanced**
 - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
 - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinhikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com